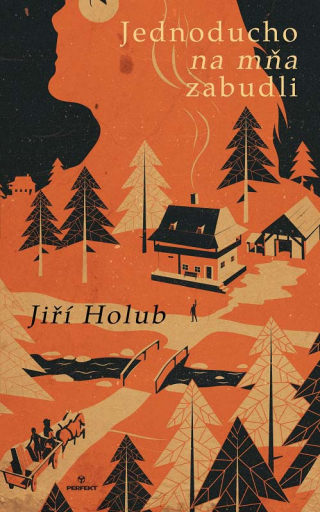

Jednoducho
na mňa
zabudli

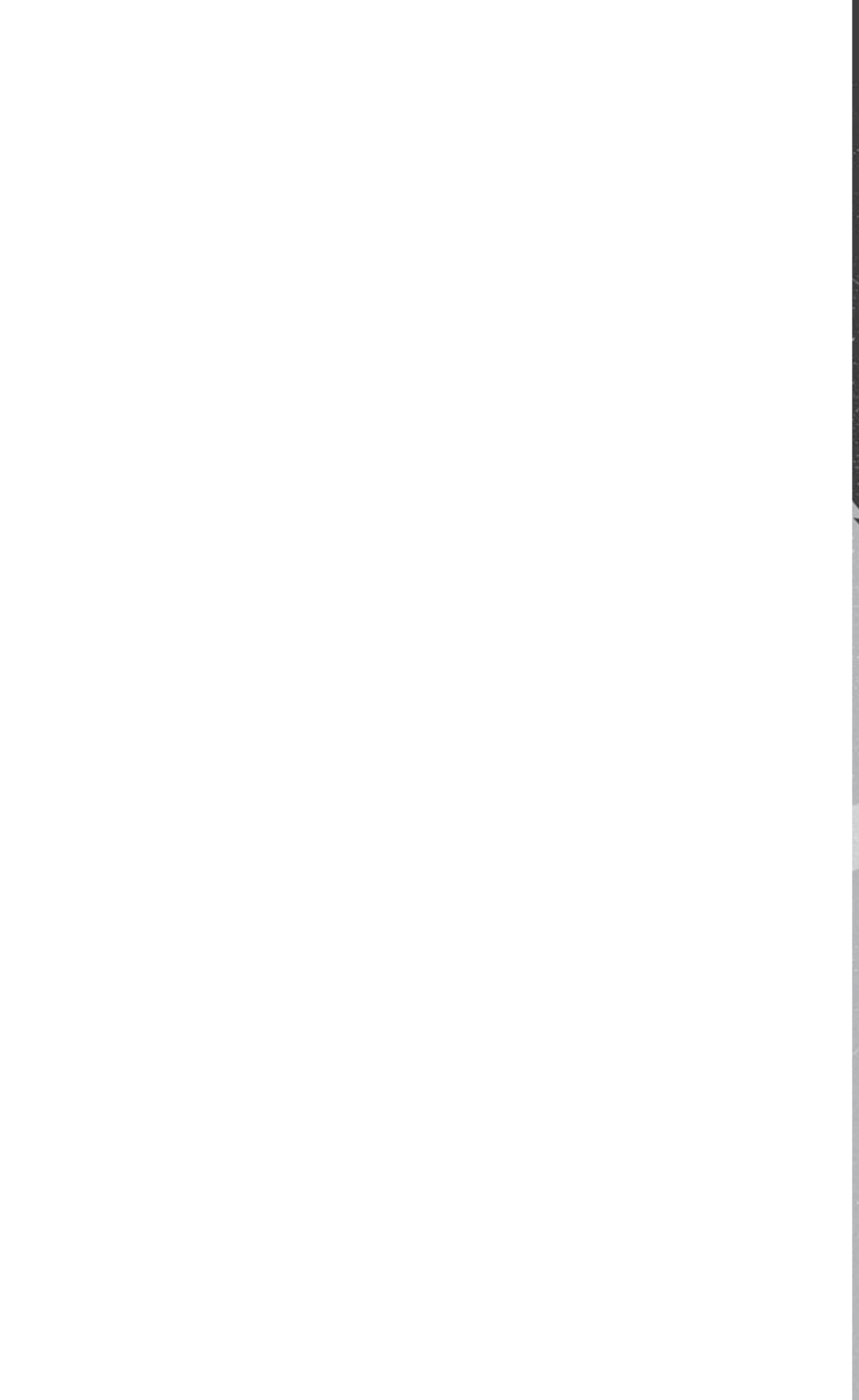
Jiří Holub

PERFECT

Jednoducho
na mňa
zabudli
Jiří Holub

Jednoducho
na mňa
zabudli
Jiří Holub

Nele, ktorá to vždy vedela...

*... a babičke, ktorá mi
o tom všetkom chcela rozprávať,
ale už to nestihla...*

Text © Jiří Holub

Slovak translation © Marta Hlušíková

Cover © František Hříbal

Slovak edition © Perfekt 2017

PROLÓG

„... všetkých Nemcov vypovedajte z územia historických hraníc. Na udržanie chodu poľnohospodárstva a priemyslu (papier, sklo, textilie atď.) ponechajte dostatočný počet robotníkov a zamestnancov, ktorí zostávajú na mieste ako cudzí robotníci bez občianskych práv...“

Rozkaz veliteľstva „Alex“ z 15. 5. 1945

Ubehlo sedemdesiat rokov od okamihu, čo sa toto všetko stalo. Nikto z tých, o ktorých tu píšem, už pravdepodobne nežije. Ani jeden. Všetkých si vzala zem, tých mladších oheň, náhrobné kamene do jedného stratili svoju farbu.

Dohnala ma staroba. Ktovie, zajtra už možno nevstanem, nezakúrim, nedám sliepkam a mačke, neotvorím okno, nepozriem sa na západ slnka tam – nad Wolfgangom.

Zmiznem zabudnutá a sama. Každým dňom som si viac a viac istá, že to bude onedlho.

Ale dnes ešte nie. Nechcem. Nemôžem. Potrebujem urobiť ešte jednu vec. Povedať niekomu o nej. O Helge. A o tom, čo sa stalo ani nie pol roka po vojne.

Nikdy som nič z toho nerozprávala živej duši.

Poznala som Helgu chvíľočku, preletela mojím životom asi ako letná búrka, prudká a krátka, ale aj tak na ňu nikdy nezabudnem.

Aby som odišla čistá, musím sa ešte raz vrátiť na valník...

Najväčšmi si z tej cesty pamätám práve tú cestu: voz, ktorý sa drgáňa medzi zlatistými poľami, kontrast tej žlte s temnotou zelených lesov, prach a vôňu dozrievajúceho obilia, sviežosť leta, prvého slobodného, ako hovorí mama. Vo voze je so mnou práve ona aj malý Jakub, brat, čo sa narodil iba nedávno, a Swing.

Swing je pes, kríženec s čiernymi ušami a vždy usmievanou papuľkou, stále ho vidím, ako sa díva z voza, labky opreté o bočnicu, a nasáva pre neho nové pachy. Pes, ktorý rovnako ako ja a moji rodičia celý život prežil v meste, teraz nedočkavo číta túto novú psiu knižku plnú neznámych vôní donedávna nemeckých Sudet, pes, ktorý dostal meno po matkinom obľúbenom tanci, pes, ktorý rovnako ako my prežil tých šesť rokov vojnových hrôz. Zmietli všetko, čo sme do tej doby mali: náš dom, našich známych, náš predchádzajúci život.

8

Voz ťahajú dva kone, grošovaný a hnedák – ich pot sa mieša s vôňou leta, idú pokojne a ticho, vedie ich skúsená ruka najatého kočiša, ktorý nás vezie za naším novým životom do Svätého Wolfganga.

Otec nás čaká tam. Odišiel o mesiac skôr, aby zabral dom po Nemcoch a aby všetko pripravil na príchod rodiny, ktorá nemá poňatia, kam ju najatý konský povoz odváža.

• • •

Celé moje detstvo zobrala vojna a posledné bombardovanie. Keď sme sa vtedy vracali z krytu, ešte sme nevedeli, že vlastne niet kam. Na konci vojny sa dom, v ktorom sme bývali, zmenil na hromadu trosiek, na rumovisko a zuhoľnatených susedov, keďže nestihli odísť včas.

Pod krídla nás na pár posledných mesiacov vzali matkini rodičia, a tak sme zvyšok vojny prežili vo veľkom byte s nimi, s prababičkou Amálkou a maminou sestrou Annou, ktorá stratila muža na fronte.

Keď prišlo oslobodenie, v secesnom dome, kde prarodičia bývali, zostali dva voľné byty. Jeden po Sternovcoch a druhý po Horowitzovcoch. Babička mojich rodičov presviedčala, nech si jeden z nich zaberú a zostanú v Prahe, ale otec o tom nechcel ani počuť. Nebolo v tom nič osobné, skôr – úcta a tie hrozné správy, čo sa s tými, ktorí mali šťastie a vrátili sa živí, dostávali do mesta.

Babička nakoniec prehovorila mamu a tá sa postavila na jej stranu. Od tej chvíle naliehali na otca obe.

„Martin, kam chceš ísť?“ počúvala som po večeroch, keď si mysleli, že spím. „Kam nás chceš zobrať? Mama a celý môj život sú tu, nie niekde v horách v Sudetách! Som dievča z mesta, neviem žiť v nejakom lese, bez kina, bez tanečných sál.“

„Ponúkli mi miesto, Hana! Prečo to nechápeš? Miesto riaditeľa v kaolínke! Riaditeľa! Čo tomu nerozumieš? Ne zostalo nám nič, nemôžeme večne žiť u vašich. Musím sa rozhodnúť rýchlo, dali mi čas iba do konca týždňa. Odsúvajú Nemcov z vedenia a ja mám šancu, ktorú mi tu iba ťažko niekto dá. Dom dostaneme po Nemcoch zadarmo, aj s pozemkom...“

„Po Nemcoch berieš a po Židoch odmietaš!“

Tento argument vždy pripravil otca o ďalšie slová.

Mal šťastie, že asi tri dni po poslednej hádke sa objavila v dome na smrť unavená, špinavá a zbedačená Sára Horowitzová. Vrátila sa iba ona jediná, v očiach všetky tie posledné roky, ktoré si nikto z nás nedokáže predstaviť.

Nezostala v nich ani štipka života. Nečakala, že ešte niekto z rodiny príde. Dobre vedela, ako dopadla jej matka a dve sestry, tušila, ako mohol skončiť otec s bratom.

Dodnes ju vidím, ako celé dopoludnie sedí bez pohnutia na schodoch pred bytom, od ktorého nemá kľúče. Nakoniec Sára pomôže otec, odomkne byt a pustí ju domov, mama donesie polievku a zvyšok obeda, a keď sa vráti, všetko je inak. Konečne vidí to, čo sa jej otec celý čas snažil vysvetliť. V noci zašepká:

„Mal si pravdu, Martin.“

Kríza je zažehnaná, otec okamžite odchádza. Dohodnú sa, že bude lepšie, keď mama porodí tu v meste a on medzi tým zoženie a zariadi dom, aby sme všetci traja prišli do hotového. O pár dní neskôr sa narodí môj mladší brat Jakub. Telegram pre otca je stručný. Dve slová, ktoré mu oznámia to najpodstatnejšie: MAS SYNA.

10

V polovici júla je všetko pripravené. Napriek protestom babičky a dedka nakoniec aj tak odídeme.

Akoby to bolo včera, a nie pred sedemdesiatimi rokmi. Dedkov bozk, babičkino pevné objatie, jej slzy, ktoré studenia za krkom, pohladenie a slová:

„Hádam ťa ešte niekedy uvidím, anjelik môj!“

A ďalšie slzy preliate pri lúčení s mamou a malým Jakubom. Iba Swing na všetkých skáče a pobrecháva, čaká dobrodružstvo, zmenu a cestu.

„Napíš hneď, ako tam prídete!“

„Napíšem, a keď sa bude dať, zavolám. Mama, postarajte sa o Sárú!“

„Hanička, buď opatrná,“ napomína mamu dedko. „Tu je po vojne, ale tam? Podľa toho, čo sa hovorí...“

„Nestraš ich!“ zasiahne babička a potom už ideme. Vlakom až kam to pôjde. Povožom ďalej do Sudet.

Vo vlaku som pozorne počúvala. Tých niekoľko ľudí cestujúcich naším smerom, nových osadníkov, si stále šuš-kalo. Robila som sa, že spím, a s hrôzou som vstrebávala tie strašné svedectvá. O nacistoch, čo ešte stále vyčítajú v lesoch, o lynčovaní Nemcov i Čechov, o znásilňovaní, o rabovaní, o ľuďoch vyvrhnutých ako zver a pribitých na vráta vlastných gazdovstiev, o deťoch, ktoré zožrali hladné prasatá, hrozné historky z miest, kam sme práve mierili.

Vôbec som nemohla pochopiť, prečo nás otec privádza do niečoho takého. Žije vôbec? Keď prídeme do nášho nového domova, nenájdeme ho pribitého na dverách? Veľa som toho videla za vojny, ale žeby som chcela zažiť práve toto?

Zakázala som si strach, stačí, že ho mala za nás obe mama.

• • •

„Swing! Zbláznil si sa? Zabiješ sa!“ stihnem ešte skríknuť, ale pes ako zmyslov zbavený zoskočí z vysokého voza a už sa ženie smerom k otcovi. Ten ho schytí do náručia a nechá si ním oblizvať tvár. Po očku sleduje mamu, ktorá toto neznáša. Swing je síce jej, ale nikdy mu nedovolí žiadne dôvernosti, preto sa v duchu uškŕňa, lebo vie, že na ňu čaká minimálne jeden bozk, pri ktorom bude cítiť psie sliny. Swing už letí naspäť k vozu.

„Tak vám ich odovzdávam celých a zdravých, pán Vitaj,“ zahlaholí z voza kočiš Červinka a svižne zoskočí, aby

mame pomohol dolu. Tá sa okolo seba veľmi opatrne obzerá a vinie si k sebe Jakuba. Chvíľu jej trvá, kým si všimne kočičove natiahnuté ruky.

„Tak podťe, mladá pani. Vitajte vo Wolfgangu.“

„Tak čo na to hovoríš?“ ukazuje pyšne otec na dom.

Ja osobne som nadšená. Dom je spolovice murovaný, spolovice zrubový, na poschodí má krásnu drevenú pavlač a okolo veselý plot s navešanými hrnčekmi.

„Nemal byť Wolfgang dedina?“ spýta sa mama a zahľadí sa na otca viac ako podozrievavo. Nezatajil jej nejaké informácie predtým, ako odišla za ním sem, na koniec sveta?

„Wolfgang je dedina,“ odpovie jej kočič Červinka rýchlejšie ako otec. „Teda ak sa dá tak povedať asi o dvadsiatke domov, jednej krčme a obchode, kde sa dalo zohnať všetko, čo si človek prial.“

12

„Ale...“ mama sa obzrie a je zmätená. Vidí iba náš nový domov. „Kde sú teda tie ostatné domy?“

„Čo by kameňom dohodil, prakticky za zákrutou,“ mávne otec neurčito rukou. „Uvidíš ich z poschodia.“

„Martin!“ povie matka možno až príliš hlasno. „Toto sú Sudety. Lesy sú tu plné zbehov a bohviečoho ešte! Ty veríš, že sa budem cítiť na nejakej samote bezpečne? Nemohol si vybrať dom niekde, kde sú ľudia? Civilizácia?“

Červinka sa smutne zasmee.

„Pani moja, tuto mladý pán vybral, ako najlepšie mohol. Nakoniec, sama uvidíte, keď zídete dolu do dediny,“ odkašle si. „Stalo sa tu po vojne veľa mrzkého,“ dodá ešte a kývne hlavou smerom ku mne, z čoho mama pochopí, že chce povedať – nie tu pred malou...

„Vieš, Hanka,“ ozve sa otec chlácholivo, „sme tu prví. Dá sa povedať, že toto je jediný dom, ktorý zostal neporušený.“

„To ako, ocko?“ hneď sa pýtam „A čo sa stalo s tými ďalšími?“

Otec ma schytí do náručia, nadhodí ma, až šťastne zjačím.

„Mladá dáma, ste tu iba pár minút a už chcete vedieť úplne všetko?“

Bozkám ho na nos. Swing lieta okolo ako bláznivý, šteká. Mame dochádzajú argumenty.

„Hádam by ste sa mali pozrieť dnu,“ vyzve ju Červinka. „My zatiaľ tuto s pánom Vitajom vynosíme veci, ktoré sme spoločne pritiahli, čo vy na to, dievčatá?“ osloví kobyľky a láskyplne obe pohladká po nozdrách.

Otec ma postaví na zem a ja sa okamžite rozbehnem k domu. Páči sa mi, už teraz sa mi páči.

„Mami, rýchlo!“ vykriknem ešte. „Kto bude vnútri prvý, smie si vybrať izbičku.“

„Spálňa je dolu za veľkou izbou, Hanka,“ počujem, čo otec hovorí mame, ale potom ich nechám za sebou a celá netrpezlivá vlietnem do domu.

Vo veľkej izbe je obrovská pec. Úplne sa vidím hore na nej pod perinou a mama mi v zime podáva osladený čaj... V spálni už stoja zložené postele, všade sú petrolejky. No teda! Keď mama zistí, že tu nie je elektrina... Ale prečo by bol na stene vypínač a na plafóne luster so žiarovkou? Zvedavo cvaknem – a nič.

„Elektrina ešte nie je,“ informuje nás otec, ktorý nesie dovnútra veľký kufor. Ani sa nemusím otáčať, viem si živo predstaviť, ako sa naňho mama pozrela. „Ale do dvoch dní ju budeme mať!“ dodáva rýchlo. „Už tu bol Slach, to je predseda z Jasnej, kde je kaolínka, a hovoril, že to jeho chlapi dajú o pár dní dohromady.“

Mama stále nič nehovorí, pery má pevne stisnuté a snaží sa nevybuchnúť. Elektrický prúd je základ, keď už musí žiť tak ďaleko od milovaného mesta, odkiaľ si vezie rádio, gramofón a ďalšie vymoženosti moderného sveta.

„Hanka,“ pritisne sa k nej zmierlivo otec, „ver mi trochu. Daj tomu čas a bude sa ti tu páčiť, uvidíš.“

„Mne sa tu páči, ocko,“ ozvem sa a vidím, ako si otec zhlboka vydýchne a usmeje sa.

„To som veľmi rád. Utekaj hore, vybral som ti izbičku, dúfam, že som volil správne.“

Vydupocem hore po schodoch, prebehnem po pavlačí a vrazím do dverí, na ktorých je napísané moje meno: Klára. Izba je krásna. Má dve okná, jedno na pavlač, kam vedú ešte ďalšie dvere, a druhé do záhrady. Na jej konci je sad. Stromy nepoznám, ale dúfam, že to budú čerešne alebo broskyne, alebo jednoducho niečo, čo mám rada a čo si budem môcť dopriať, kedykoľvek sa mi zachce, pretože teraz je to náš sad, náš dom, náš pozemok.

Okno do sadu je hneď vedľa postele. Pod ním stojí malý stolík, na ktorý mi ocko postavil zaváraciu fľašu s divou ružou. Pod druhým oknom je stôl, ešte tu mám dve skrine s presklenou knihovničkou. Od radosti sa roztlieskam, pretože toto je moja prvá izbička v živote, ktorá nepatrí nikomu inému, ale naozaj iba a iba mne.

Rýchlo sa vyberiem na prieskum ďalších dvoch miestností na poschodí, ale už teraz viem, že otec mi naozaj vybral tú najkrajšiu.

„Ďakujem, ocko!“ zavýskam veselo z pavlače, načo sa ozve Jakubov rev.

„Ja tiež pekne ďakujem, Klára!“ počujem mamu. „Zobudila si bračeka.“

Potichu vplávam späť do svojej izbičky, skusmo si ľahnem, chcem vyskúšať posteľ, ako príjemne sa mi bude v nej spať. Je mäkká a pohodlná. Prikrývka vonia slniečkom a letom, ocko ju pravdepodobne nechal vyvetrať na zábradlí pavlače, vankúš je vysoký a napchatý, ako to mám rada. Zatvorím oči – a otvorím ich, až keď je okno vedľa postele temno oranžové. Únava z cesty, nadšenie, nový svet, to všetko na mňa doľahlo a ja som prespala pol dňa. A to som chcela všetko vidieť, prejsť, poobzerať si okolie, zabehnúť do sadu...

„Ktože sa nám to prebudil?“ smeje sa mama.

Vyzerá uvoľnene, akoby z nej to napätie predchádzajúcich dní spadlo. Otec sedí vedľa nej a drží malého Jakuba v náručí. Nechám sa pritiahnúť a vyleziem mame do lona. Všetci sme spolu, chýba iba Swing, ktorý objavuje nové teritórium.

„Chcela som toho toľko stihnúť,“ fňukám a túlim sa k mame.

„Zajtra je tiež deň, neboj sa, máš na to celý život.“

Celý život. To znie dobre. Dívam sa po miestnosti s pecou, všetko okolo je mäkučké od svetla petrolejky, do ticha tikajú hodiny a niekde vonku húka kuvik.

„Je tu inak,“ poviem.

„Ako to myslíš, inak?“ pýta sa ocko.

„Inak ako v meste. Iná noc!“

Mama sa zasmieje.

„Akoby nie, keď nás ocko odtiahol na samý kraj sveta.“

Nemyslí to zle, iba ho naťahuje. Vykúpaná a odpočinná vyzerá spokojnejšia než kedykoľvek predtým. Akoby si práve teraz uvedomila, že všetko je tak, ako má byť.

Niečo zaškrabká na dvere. Swing. Chce ísť domov, nie je zvyknutý spať vonku, a hoci sa mu tam v zamatovej tme

páči, predsa len by radšej strávil noc tak ako do dnešného dňa, vnútri, blízko ľudí.

Keď zjem chlieb a vypijem horúci čaj, je čas ísť spať. Márne vysvetľujem, že som vyspatá, naši už toho majú za dnešný deň určite dosť, okrem toho sa každú hodinu vstáva k Jakubovi, takže žiadne výhovorky, je čas spať, a ak sa mi nechce, mám si užívať svoju izbičku. Ocko mi cestou na poschodie dáva rady, ako zaobchádzať s petrolejkou, ako ju rozsvietiť a ako zhasnúť, ale musím mu sľúbiť, že ju iba zhasnem a nebudem skúšať znovu ju zažať. Dostanem bozk na dobrú noc, zatvorím dvere. Len čo otec zmizne za nimi a jeho kroky zaspievajú na drevených schodoch, vyšuchcem sa na pavlač a dívam sa do hustej tmy.

Obloha je taká plná hviezd, že nie som schopná ich všetky vstrebať, vzduch vonia a les, ktorý nás prakticky obklopuje, tajomne šumí. Niekde niečo zapraskalo, hádam to bola iba srnka alebo iné zviera.

Stojím v tme a vôbec sa nebojím, dokonca ani toho tieňa pri plote, čo vyzerá ako človek a pozoruje ma. Všade je tma. Na mieste, kde iba tuším Wolfgang, sa rysujú strechy niekoľkých najbližších domov, no krajinu neruší ani jediné svetlo, asi len to moje.

Ten tieň, čo ma pozoroval, sa zrazu od plotu odlepí a šuchtavým krokom sa odoberie preč. Odskočím od zábradlia. Vari tam naozaj niekto stál? V duchu sa mi okamžite vybaví Nemeč zabudnutý v lesoch. V ruke určite drží bajonet, teraz vojde dnu, vypitve ocka, zabije mamu a Kuba pritlačie na dvere.

Chce sa mi kričať – ale neurobím to.

Ten niekto sa odšuchtal smerom k lesu, už ho nevidím, ale aj tak sa zrazu veľmi bojím. Na nič nečakám, beriem

lampu a upalujem do spálne za rodičmi, kde sa zavrtam vedľa ocka, ktorý nepovie ani slovo, iba nadvihne prikrývku a o chvíľu zhlboka oddychuje. Jakub občas zamrncí, mama spí čujným spánkom, aby počula svoje dieťa, na zemi ticho fučí Swing. Sme tu všetci. Konečne zaspávam.

• • •

Ráno ma budí slniečko. Spálňa má okno na východ, rovnako ako moja izbička, ale ja mám posteľ pod ním, zatiaľ čo naši oproti oknu, takže sa mu zákonite nedá vyhnúť. V posteli okrem mňa nie je už vôbec nikto.

„Dobré ráno, spachtoška!“ pozdraví ma mama, ktorá sa pustila do zariaďovania nového domova. „Kde si to spala, čo? Myslela som si, že si väčšia hrdinka.“

„Ale, mami!“ protestujem a pretieram si oči. „Bála som sa sama, pretože vonku niekto bol a díval sa cez plot.“

Mama okamžite spozornie.

„Kedy?“ schytí ma za ramená. „Si si istá?“

Rozprávam jej o tieni, čo stál pri plote a potom odišiel. Zrazu to ľutujem, pretože som mamu pripravila o dobrú náladu. Ocko je dávno preč. Musí vstávať o piatej, osedlať služobnú motorku a vyraziť cez les do Jasnej, kde riaditeľuje v kaolínke. Rovnako ako všetko patrila Nemcom a teraz, keď ich vyhнали, ju nemá kto riadiť, teda nemal, no teraz už má.

„Čo budeme robiť, mami?“ pýtam sa po raňajkách.

„No neviem ako ty, ale ja musím dať do poriadku dom. Môžeš mi pomáhať, dobre?“

Prevrátim oči dohora.

„Mami! Ja som myslela, že niekam pôjdeme.“

„Ak chceš, vezmi Jakuba na krátku prechádzku. Nie však ďaleko! Chcem, aby si počula, keď ťa zavolám, rozumieš?“

Položí Jakuba do nízkeho kočíka, napriek mojím protestom mi narazí na hlavu baretku, vraj proti slniečku, a vystrčí nás oboch von.

Chvíľu drkocem kočíkom po prašnej ceste pred domom a dívam sa na hrnčeky, potom sa priblížim k zákrute, a keď vidím, že mama už nedáva pozor, zmiznem za ňou a už sa ženieme k Wolfgangu.

Ocko neklamal. Ani nie o päť minút som uprostred dediny. Je tu ticho a neporiadok. A veľmi strašidelne. Ako keď mi ocko čítal tie svoje dobrodružné knihy z Ameriky, kde sú mestá duchov, ako hovoria úplne vyľudneným miestam. Presne taký je aj Wolfgang.

Všetky domy majú rozbité okná, niekde sú v múroch diery po guľkách, to ja poznám, pretože v meste sa na konci vojny strieľalo dosť často. Skoro všade chýbajú dvere, a ak ich niektorý dom má, sú vyvrátené. Všade sa vŕajú kusy nábytku, rozhádzaných vecí, tam za plotom leží bábička. Vyzerá celkom obstojne. Nechám kočík pod gaštanom a vyberiem sa po ňu. Je špinavá, ale pekná, asi je už veľmi stará. Hlavičku má z porcelánu a oči zo skla. Má krásne šaty. Pozriem sa jej pod sukňu a už si môžem prečítať jej meno. Anabell. My dievčatá si rady bábiky podpisujeme, tie moje dve majú tiež meno pod sukňou, dokonca aj s priezviskom. Táto je iba Anabell. Zastrčím ju do vrečka, iba hlavu, aby nevypadla, a vyberiem sa na ďalšie prieskumy. Priamo do domu, kde som ju našla.

„Haló! Je tu niekto?“ pýtam sa ticha.

Viem, že tu nikto nie je, ale je to slušné, keď už idem k cudzím na návštevu.

Dom je situovaný podobne ako ten náš. Na prízemí dve izby a kuchyňa, hore v podkroví tri miestnosti. Je tu aj pivnica, ale tam sa bojím ísť. Dolu za kuchyňou niečo strašne smrdí. Otvorím dvere a je mi na zvracanie. Leží tu zdochnutý pes a muchy doň kladú vajíčka. Vlastne už zasa sa hýbe – všetko to biele z vajíčok sa v ňom vlní. Zdvihne sa mi žalúdok, preto rýchlo zabuchnem a utekám na vzduch.

Už sa dnu nevrátim!

Radšej idem s Anabell do ďalšieho domu a rovnako ako predtým pozdravím a spýtam sa, či je niekto doma. Všade ležia knižky. Jednu zodvihnem. Je písaná po nemecky, veď ako by to mohlo byť inak. My sme v Sudetách, kde boli iba Nemci. Tých pár Čechov, ktorí tu žili, pochádzalo z Jasnej. Wolfgang bol čisto nemecký, aspoň ocko tak hovoril.

V kuchyni nájdem hrnček. Chýba mu ucho, ale inak je to taký parádny kus, čo sa kladie na stôl len pri vzácných návštevách. Je na ňom obrázok akéhosi zámku. Vezmem ho k nám na plot. Alebo si ho schovám v izbičke. Sú tu ešte hodiny, ktoré sa mi veľmi páčia, s kukučkou a s panáčikom a panenkou, čo ukazujú počasie. Vyzerajú, že by mohli ísť, tak ich schytím a naložím k Jakubovi do kočíka. Ani sa nezobudí, a to ho musím posunúť pekne na kraj, aby sa hodiny vošli. Než stihnem prebrúsiť ďalší dom, vyrúti sa spoza zákruty mama.

„Klára!“ sťažka ma zdrapí za ramená. „Toto mi nesmieš robiť! Na niečom sme sa predsa dohodli. Bála som sa, že sa ti niečo stalo. Volám a ty nikde.“

„Mamička, prepáč, nepočula som ťa, ja...“

Mama sa pozrie do kočíka a stisne pery.

„Čo to má znamenať?“ ukáže na hodiny.

Začnem jej vysvetľovať, že by som ich veľmi chcela, rovnako ako bábiku, ktorú som našla.

Mama napriek mojím protestom kukučky z kočíka vyberie a odhodí ich. Rovnako aj moju Anabell.

„Tieto veci nie sú naše!“ rozkričí sa. „A ja ti zakazujem, aby si siahala na čokolívek, čo tu nájdeš!“

„Ale, mami, tá bábika sa volá...“

„Je mi úplne jedno, či sa volá Mara alebo Kveta. Keď som raz povedala, že na tie veci nebudeš siahateľ, tak to urobíš, rozumieš?“

Začnem plakať, nemám rada, keď sa mama rozčuľuje. Mrzí ma, že som sa správala nepekne, ale ešte viac ma mrzí, že moja Anabell a tie hodiny musia zostať v rozbitej dedine. Mama sa konečne upokojí. Založí si ruky v bok a rozhladne sa po okolí, vidno, že už zase nie je vo svojej koži.

„Prepáč, mamička, už to viac neurobím,“ vzlyknem a ona sa konečne pousmeje.

20

„Ty prepáč, že som sa na teba tak vyrútila, Klárka, ale pochop ma. Nie sme tu ešte doma, nevieme vôbec nič, nevieme, čo komu patrí, či tu niekde nie je náhodou niekto, kto... no... kto by ti mohol ublížiť. Sme tu iba my dve, ocko príde až večer a my sa musíme naučiť správať tak, aby sa nám nič nestalo, rozumieš?“

Prikývnem, ale stále sa mi chce plakať.

„No tak už neplač,“ chláholí ma mama a pritisne si ma k sebe. „Pôjdeme sa poprechádzať po Wolfgangu, chceš? Pozrieme sa, kde bol ten obchodík a hostinec, dobre?“

Prikývnem, naposledy sa pozriem na svoje poklady a potom sa nechám vziať za ruku. Ale iba na chvíľu, lebo kočík sa tu po nerovných cestách nedá veľmi dobre tlačiť iba jednou rukou.

Zdá sa, že vo Wolfgangu naozaj nie je ani živej nohy. Rozprávam mame, ako som našla mŕtveho psa, a ona hovorí: